

Informe de la sessió Terrassa tarda
10 d'octubre de 2019

#SOMNIA

PROCÉS PARTICIPATIU XARXA ÒMNIÀ

CONTINGUT

1. PRESENTACIÓ DEL PROCÉS	2
2. OBJECTIUS GENERALS DEL PROCÉS.....	3
3. EIXOS DEL DEBAT.....	3
4. DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ	4
5. PARTICIPANTS	4
6. CONCLUSIONS DEL DEBAT	5
7. RECURS DE PROPOSTES	6
8. AVALUACIÓ DE LA SESSIÓ	9
9. FOTOGRAFIES DE LA SESSIÓ.....	12

Dia: 10 d'octubre de 2019

Hora: 17:00 a 19:30

Lloc: CASAL CÍVIC PLA DEL BONAIRE; Carrer de Sabadell, s/n cant. ctra. de Matadepera, 08225 Terrassa

La dinamització i l'elaboració de l'informe de seguiment és a càrrec de la Fundació Ferrer i Guàrdia.

1. PRESENTACIÓ DEL PROCÉS

La "Xarxa Òmnia" és un programa universal d'intervenció social, que utilitzant com a instrument les eines TIC, cerca millorar i afavorir, tant individual com col·lectivament, la inclusió i la vinculació de les persones a la comunitat.

Els objectius del programa Òmnia són: enfortir l'autonomia de les persones mitjançant l'ús de les TIC, desenvolupant les seves capacitats; afavorir la seva vinculació a la comunitat; i potenciar la seva inclusió social, millorant la seva ocupabilitat.

Aquest programa té una xarxa formada per 113 punts, que són espais amb personal dinamitzador, en els que les persones i entitats de l'entorn del punt poden fer ús de la tecnologia per a crear vincle, coneixement i experiències de relació. Mitjançant projectes que usen les TIC com a eina per a lluitar contra la exclusió social, els Punts Òmnia són espais de socialització i de trobada.

Aquest any 2019 es compleixen 20 anys del programa Òmnia i en aquest temps ha aconseguit consolidar-se i esdevenir un referent en els territoris on està ubicat. Al llarg d'aquests anys la societat i els barris han canviat les formes d'encarar els nous reptes socials: el protagonisme de la ciutadania en la millora dels barris s'ha convertit en un element imprescindible.

El programa Òmnia no ha estat aliè a aquests canvis i, per la seva proximitat a l'entorn, ha estat un observador privilegiat de la transformació dels barris.

Els diferents actors que han participat al programa Òmnia al llarg d'aquests anys han estat una peça fonamental pel seu correcte funcionament i, sobretot, per la seva permanència en el temps.

El factor d'exclusió provocat pel coneixement digital insuficient pot afectar diverses persones i grups. Aquesta realitat fa que a Òmnia hi hagi una àmplia diversitat d'usuaris amb situacions i de procedència diferents, i aquests han de ser part activa del programa. L'espai Òmnia disminueix les diferències i n'afavoreix la normalització.

Volem aturar-nos per reflexionar al voltant del que el programa i els Punts Òmnia han treballat al llarg d'aquests anys i quins canvis han produït en les persones i els territoris, en definitiva, quin impacte han tingut.

A la vegada, volem també construir l'Òmnia del futur, adaptat a la nova realitat social i a l'evolució de les TIC, un Òmnia 4.0.

Per aconseguir-ho s'impulsarà, en col·laboració amb la Direcció General de Participació Ciutadana, un procés participatiu en el que tots els agents interessats: entitats gestores dels

punts, personal dinamitzador, entitats i associacions del teixit social al voltant dels Punts Òmnia, els usuaris i les administracions vinculades al programa puguin reflexionar sobre el seu futur.

Hi ha projectades un total de 23 sessions territorialment distribuïdes que s'inicien l'11 de juliol i finalitzen el 29 d'octubre. En aquest període però, també es dinamitzarà el procés virtual a través de la plataforma participa.gencat.cat, per recollir aportacions en línia i es facilitarà un kit per al desenvolupament de sessions autogestionades.

2. OBJECTIUS GENERALS DEL PROCÉS

- Adaptar el programa Òmnia a la nova realitat social i al nou entorn tecnològic. Per a això, aspirem a fer una diagnosi compartida amb tots aquells que formen part del programa.
- Adquirir aprenentatges per a aplicar a altres polítiques públiques de caràcter transversal.

3. EIXOS DEL DEBAT

El procés participatiu s'estructura al voltant de 4 grans eixos temàtics per donar resposta als objectius plantejats.

- **Línies de treball del programa Òmnia.** Per aconseguir els objectius del programa Òmnia, fins ara era clau potenciar l'aprenentatge, la inserció social i l'ús comunitari. Entenen que la correlació de les tres línies afavoria la inclusió social.
- **Rols dels actors del Programa Òmnia.** Definir els rols dels actors més implicats en el programa: dinamitzadors/es, entitats gestores, Administració Pública, usuaris, i treballar per l'apoderament de la ciutadania.
- **Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa.** La "Xarxa Òmnia" és un programa preventiu, socioeducatiu, comunitari i de suport a col·lectius amb major risc de vulnerabilitat. Per assolir aquests objectius el programa Òmnia utilitza la metodologia de la intervenció comunitària que, a través de la participació, el treball en xarxa i la transformació social busca la millora de la qualitat de vida de les persones i la construcció d'uns barris més acollidors i habitables. Com ha de relacionar-se el Punt Òmnia amb el seu entorn?
- **Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC.** El programa defineix les TIC com instrument per assolir una millor inclusió i les posa a disposició de les persones. Òmnia és un programa social que utilitza les TIC, però en sí mateixes no són finalistes. Després de 20 anys es referma aquest objectiu? Cal reorientar-lo? Les TIC milloren la vida de les persones? El binomi tècnic social marcarà l'èxit del futur?

4. DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

La sessió participativa compta amb la següent estructura:

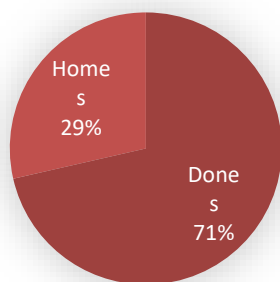
- **Benvinguda** (10 minuts). A càrrec del Sra. Laura Merino Avella, tècnica de la Generalitat de Catalunya i una de les responsables de la Xarxa Òmnia.
- **Treball en grups** (120 minuts). Espai de debat (participants) on es reflexiona sobre els tres eixos de debat del procés participatiu en clau de futur i construcció de propostes col·lectives.
- **Plenari i cloenda** (10 minuts). Posada en comú de les aportacions realitzades sobre els diferents eixos de debat del programa Òmnia. I cloenda de la sessió de treball.
- **Avaluació** (10 minuts). Valoració de la sessió participativa de manera individual mitjançant un qüestionari.

El debat està distribuït en dos espais (un espai per participants adults dels PO i un altre per infants i adolescents) i en l'espai d'adults es debat sobre els diferents eixos: les línies de treball, el rol dels agents, el treball en xarxa i la metodologia d'intervenció comunitària, i el binomi TIC-social. La dinàmica s'adapta al perfil dels i les participants, amb preguntes i dinàmiques que fomenten la reflexió i el debat. Finalment, en la posada en comú, és la persona dinamitzadora de la sessió la que exposa davant la resta de participants, quines han sigut les conclusions i aportacions realitzades.

5. PARTICIPANTS

La sessió va comptar amb l'assistència de 8 persones, representants de diferents perfils implicats en la Xarxa Òmnia; usuàries i representants d'entitats vinculades als Punts Òmnia. Aquesta diversitat de perfils de participants es visualitza en les propostes recollides.

El 71% de les persones assistents són dones i el 29% són homes.

6. CONCLUSIONS DEL DEBAT

a. Línies de treball del programa Òmnia

A partir del discurs dels i les participants es presenta una proposta vinculada a tres línies de treball: aprenentatge, ocupabilitat i metodologies. L'aprenentatge es centra principalment en les formacions ofertes o que es podrien oferir des dels Punts Òmnia. Per exemple s'exposa que s'han de mantenir els cursos amb telèfons intel·ligents i les formacions que estiguin centrades en la vida quotidiana. També s'exposa que és important oferir cursos, com a mínim introductoris, en idiomes com el català i l'anglès i que aquestes formacions haurien d'estar guiades a partir de les tecnologies. Una altre proposta és crear un club de lectura també a partir de l'ús de les TIC, fent ús de textos de lectura fàcil en català.

En l'àmbit d'ocupació es proposa oferir cursos sobre la cerca de feina o la creació de currículums vitae.

Tota acció s'ha de guiar per unes metodologies compartides, les propostes recollides en la línia de metodologia fan referència a l'oferta de cursos virtuals, càpsules formatives virtuals o tutorials, és a dir recursos formatius que siguin accessibles digitalment. També es proposa fer difusió dels horaris d'autoconsulta al Punt Òmnia atès que hi ha cert desconeixement.

Rol dels actors del programa Òmnia

S'especifica que des del rol de la Generalitat s'haurien d'incrementar els recursos econòmics i reforçar els Punts Òmnia que presenten més demanda d'activitats, detectant aquells en els que es donen llistes d'espera més llargues i posant-ho amb relació amb els recursos dels que disposen. També es proposa que es realitzi més difusió d'informació referent als Punts Òmnia, per donar a conèixer aquest servei en el territori.

En referència a les persones participants, es proposa formalitzar o incorporar la figura d'auxiliar de dinamització. Aquesta figura hauria d'estar enfocada a persones usuàries amb un nivell més avançat per tal que puguin donar suport de caràcter voluntari als i les formadores, per tal d'alliberar temps a aquestes i es puguin centrar en cursos més avançats. També es proposa que les persones usuàries puguin portar ordinadors o tauletes per a l'ús a les aules de l'Òmnia, tant a nivell individual com en grup. Un altre aspecte esmentat la manca de compromís o continuïtat en l'assistència de les formacions d'algunes persones. Per tal d'augmentar el compromís es proposa: incentivar que les persones usuàries atreguin a altres persones a les formacions dels Punts Òmnia, repartint targetes de les formacions amb informació bàsica. Per altra banda es proposa crear parelles formatives que es donin suport mutu a l'hora d'assistir a les formacions i es comprometin a assistir-hi juntes. Per últim també es proposa establir un sistema amb el qual un determinat nombre de faltes injustificades en l'assistència d'una formació facin que la persona perdi la plaça i que una altra persona en llista d'espera hi pugui assistir.

Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa

L'últim eix de debat fa referència a la metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa. Es recullen tres agrupacions de propostes, una referent a la centralització d'informació, una altre referent a la difusió i la darrera referent al treball comunitari. Pel que fa a la centralització d'informació, els i les participants proposen realitzar mapes dels Punts Òmnia en un territori amb informació bàsica de cada un d'ells. També es proposa disposar d'una finestreta única de

formacions, un únic espai de consulta per poder disposar de totes les formacions que es fan als Punts Òmnia d'un mateix territori.

Sobre la difusió, es proposa disposar cartells amb informació sobre els Punts Òmnia a diversos espais i equipaments del territori i que siguin espais d'afluència de potencials usuaris dels Punts.

Per últim en referència al treball comunitari, es proposa oferir tallers dels Punts Òmnia fora dels equipaments, per exemple a les seus de les entitats, creant per tant un Punt Òmnia mòbil. També es proposa augmentar el treball en xarxa entre els Punts Òmnia, casals i entitats, concretament entitats que treballin amb malalties específics o aspectes de diversitat. Per últim es considera important crear programes de prescripció social per tal d'oferir un catàleg d'activitats comunitàries a persones amb necessitats a través dels centres de salut.

7. RECALL DE PROPOSTES

A continuació s'exposa el recull de les propostes generades en la sessió participativa a Terrassa, en format de graella i categoritzades segons els quatre eixos de debat que configuren el procés participatiu i la temàtica en la qual s'engloben.

LÍNIES DE TREBALL DEL PROGRAMA ÒMNIA			
LÍNIES DE TREBALL	AGRUPACIÓ PROPOSTES	PROPOSTES	OBSERVACIONS
APRENTATGE	Continguts formatius	Mantenir cursos amb telèfons intel·ligents	Mantenir cursos amb telèfons intel·ligents donada la centralitat que tenen en la vida quotidiana
		Oferir cursos d'idiomes	Oferir cursos d'idiomes (català, anglès) a través de les TIC
		Crear un club de lectura a partir de les TIC	Crear un club de lectura a partir de les TIC, fent ús per exemple de textos de lectura fàcil en català i vincular-ho a projectes amb les Biblioteques públiques del territori
		Oferir formacions sobre tasques administratives o de tràmits a partir de les TIC	Oferir formacions sobre tasques administratives, de tràmits a partir de les TIC, cerca d'informació. Facilitar d'aquesta manera la relació també amb l'administració pública
OCUPACIÓ	Cerca de feina	Oferir cursos sobre cerca de feina	Oferir cursos sobre cerca de feina o creació de currículums
METODOLOGIA	Recursos informatius	Cursos virtuals, càpsules formatives virtuals o tutorials	Crear cursos virtuals, capsules formatives virtuals o tutorials que estiguin disponibles a internet
		Glossaris de conceptes claus de l'entorn virtual	Disposar glossaris de conceptes claus de l'entorn virtual de lliure consulta i fàcil accés
	Horaris	Difusió de les hores d'autoconsulta	Fer difusió entre la població usuària de les hores disponibles per a l'espai d'autoconsulta

ROLS DELS ACTORS DEL PROGRAMA ÒMNIA			
ACTORS	AGRUPACIÓ PROPOSTES	PROPOSTA	OBSERVACIONS
DGACC - Xarxa Òmnia	Recursos dels Punts Òmnia	Disposar de més recursos	Disposar de més Ordinadors, recursos econòmics i més difusió d'informació
		Reforçar als Punts Òmnia amb més demanda d'activitats	Detecció dels Punts Òmnia amb més demandes d'usuaris i relació amb els recursos dels que disposen i augmentar els recursos destinats
PARTICIPANTS	Auxiliar de dinamització	Voluntaris/es a les formacions	Persones usuàries que donin suport als i les formadores, alumnat o portant ordinadors o tauletes, per tal d'alliberar temps a les persones formadores i que puguin centrar-se en oferir cursos més avançat o reforç als i les usuàries
	Augment del compromís dels i les usuàries	Augmentar el compromís dels i les participants en la difusió d'accions	Incentivar que les persones usuàries atreguin a altres persones a les formacions dels Punts Òmnia, repartir targetes de les formacions ofertes amb informació bàsica
		Augmentar el compromís dels i les participants en l'assistència a les formacions. Parelles formatives	Crear parelles formatives que es donin suport a l'hora d'assistir a les formacions i es comprometin a assistir-hi juntes.
		Augmentar el compromís dels i les participants en l'assistència a les formacions. Faltes injustificades	Crear un nombre de faltes injustificades màximes amb les quals una persona perdi la plaça d'una formació, per tal que una altra persona en llista d'espera hi pugui assistir

METODOLOGIA D'INTERVENCIÓ COMUNITÀRIA I TREBALL EN XARXA		
AGRUPACIÓ PROPOSTES	PROPOSTES	OBSERVACIONS
Centralització d'informació	Mapes dels Punts Òmnia al territori	Disposar mapes físics o virtuals dels Punts Òmnia al territori amb informació bàsica
	Finestreta única de formacions	En un únic espai de consulta poder disposar de totes les formacions que es fan als Punts Òmnia del territori
Difusió	Disposar cartells amb informació dels Punts Òmnia a diversos espais i equipaments	Disposar cartells amb informació dels Punts Òmnia a diversos espais i equipaments on assisteixin persones susceptibles de interessar-se pels recursos oferts
Treball comunitari	Oferir tallers dels Punts Òmnia fora dels Punts Òmnia	Oferir tallers dels Punts Òmnia fora dels Punts Òmnia, per exemple a entitats
	Augmentar el treball en xarxa entre Punts Òmnia, Casals, Entitats	Augmentar el treball en xarxa entre Punts Òmnia, Casals, Entitats, fent esment específic a les entitats de malalties
	Prescripció social	Crear programes de prescripció social per tal d'oferir un catàleg d'activitats comunitàries a persones amb necessitats a través dels centres de salut

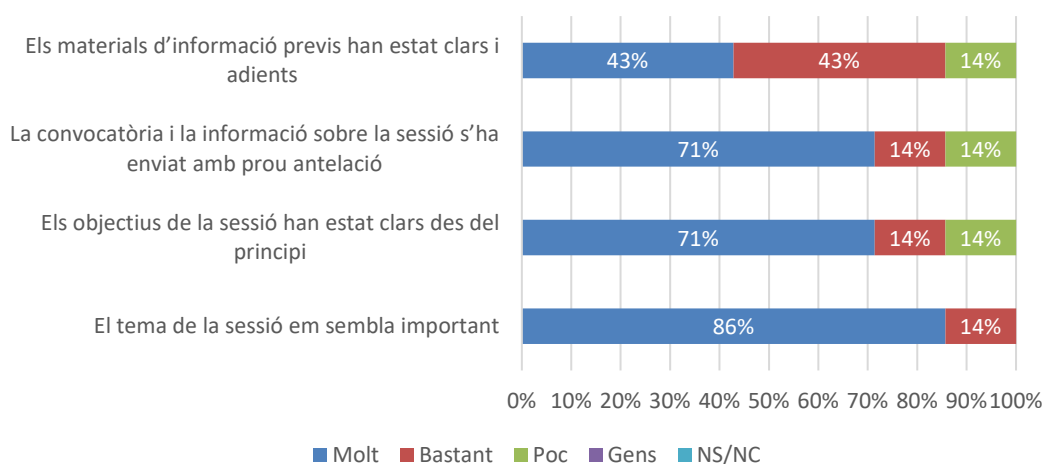

8. AVALUACIÓ DE LA SESSIÓ

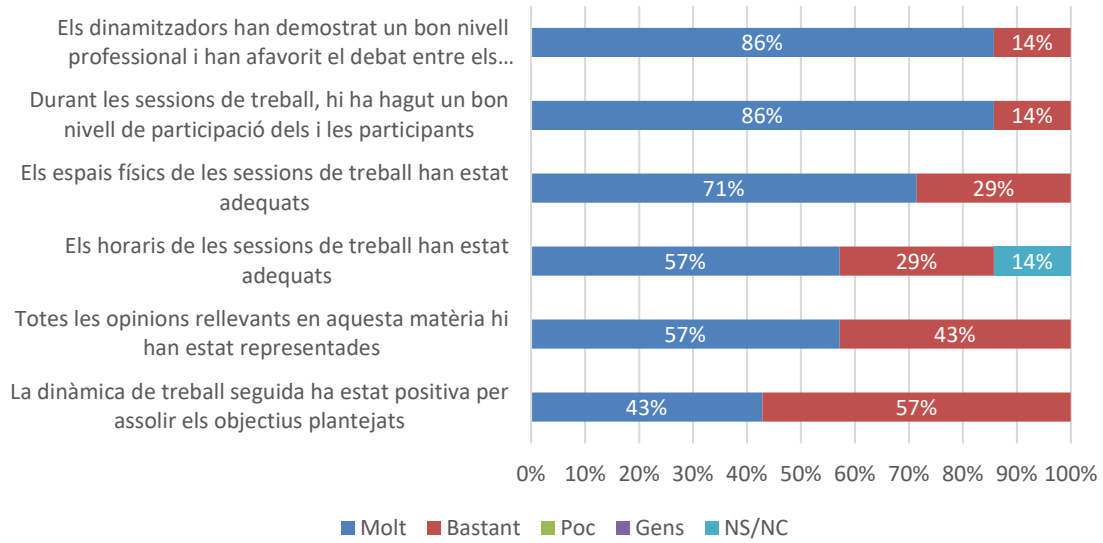
En aquest apartat es presenten els resultats de les enquestes d'avaluació realitzades al final de la sessió del 10 d'octubre a Terrassa, Casal cívic pla del Bonaire; Carrer de Sabadell, s/n de Terrassa. Van respondre l'enquesta 7 persones, el total de participants que van assistir a la sessió.

L'avaluació s'ha realitzat mitjançant un qüestionari anònim que consta de dues parts, una primera part de perfil dels assistents i una segona part on s'inclouen una sèrie d'enunciats, formulats en positiu, i s'indica als participants que valorin el seu grau d'acord amb els mateixos. Per tant, aquells que assenyalen les opcions de "molt" i "bastant" mostren una visió positiva dels diversos aspectes enunciats i els que assenyalen les opcions de "poc" o "gens" una visió negativa o de manca d'adequació. A continuació s'exposen les respostes de la segona part del qüestionari, en forma de percentatge sobre el total de persones que el varen respondre.

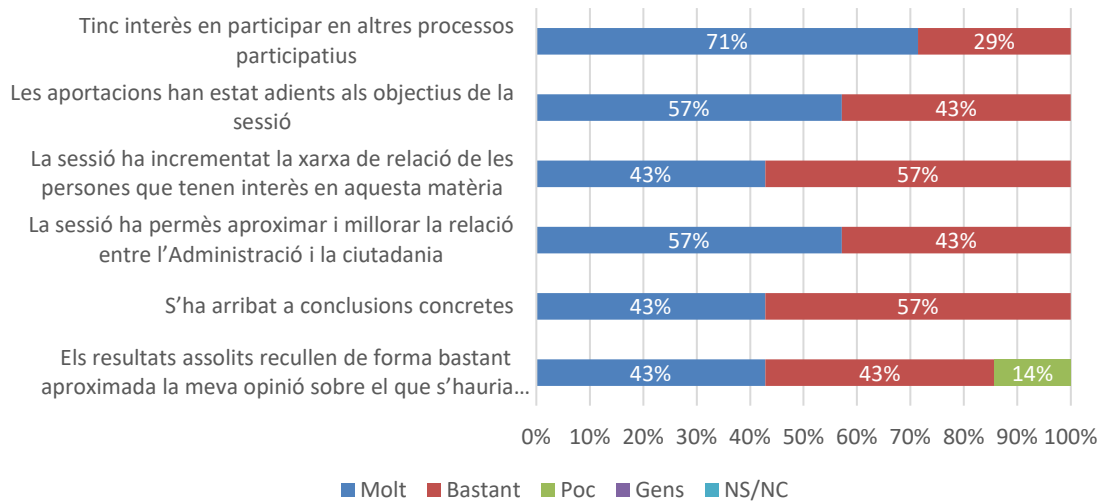
Valoració de la preparació de la sessió

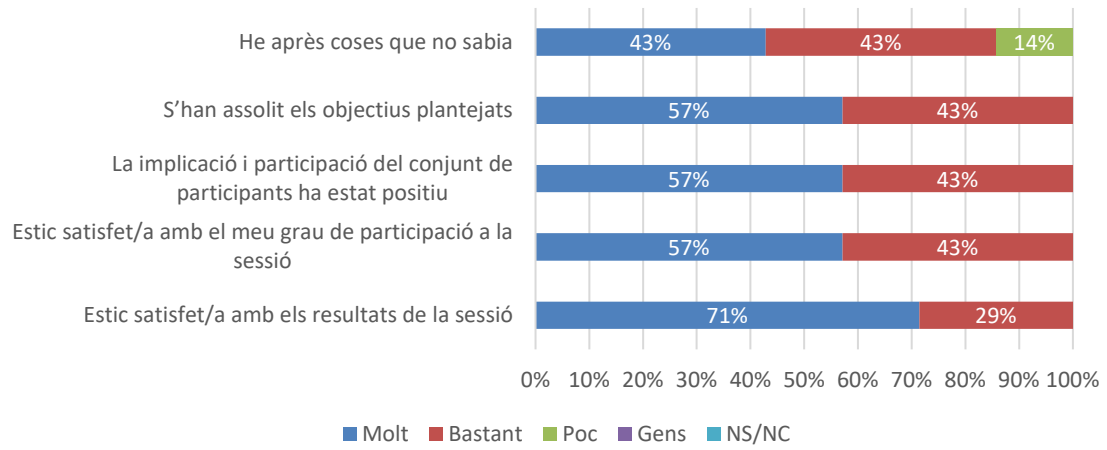
Valoració sobre la sessió participativa

Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

Valoració general

9. FOTOGRAFIES DE LA SESSIÓ

